

Operation System Market

Case Study

Korea fines Android Google for abusing

8 พฤศจิกายน 2564

สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
OFFICE OF TRADE COMPETITION COMMISSION, THAILAND

เมื่อวันที่ 14 ก.ย. 64 คณะกรรมการการค้ำที่เป็นธรรมของเกาหลีใต้ (KFTC) สั่งปรับ Google จำนวน 177 ล้านเหรียญ สหรัฐ. เนื่องจากมีพฤติกรรมครอบงำตลาด

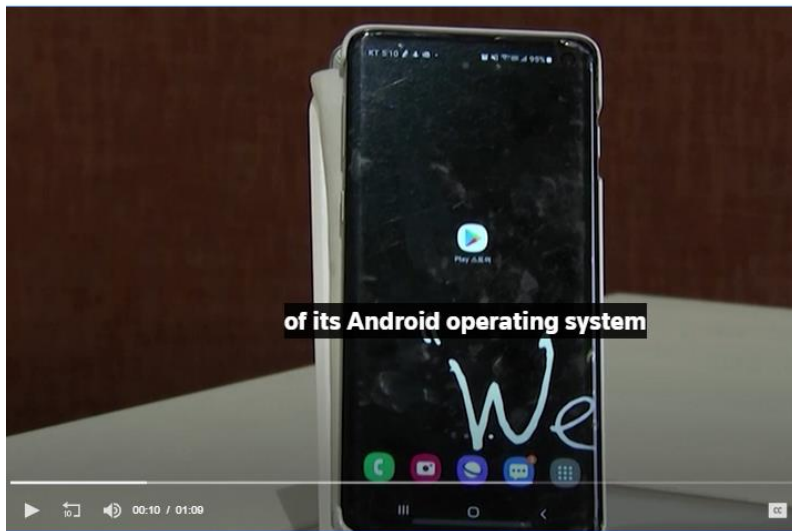
September 15, 2021
5:15 AM +07
Last Updated 7 days ago

Technology

S.Korea fines Google \$177 mln for blocking Android customisation

By Heekyong Yang

2 minute read

SEOUL, Sept 14 (Reuters) - South Korea's antitrust regulator has fined Alphabet Inc's (GOOGL.O) Google 207 billion won (\$176.64 million) for blocking customised versions of its Android operating system (OS), in the U.S.

Bloomberg

Technology

South Korea Fines Google for Abusing Smartphone Dominance

By Sohee Kim and Vlad Savov

14 กันยายน 2564 10:00 GMT+7 Updated on 14 กันยายน 2564 16:16 GMT

- ▶ Company said to have impeded development of competing software
- ▶ Regulator orders change to Google contracts with manufacturers

Google ถูกทางการเกาหลีใต้ปรับ 5.8 พันล้านบาท 'ฐานผูกขาด' หลังสั่งห้ามบริษัทเทคโนโลยี เช่น Samsung และอื่นๆ ใช้ Android Fork

โดย แทง แฮลบี
16.09.2021

422

South Korea Fines Google for Abusing Android Dominance

LISTEN TO ARTICLE

▶ 3:31

SHARE THIS ARTICLE

South Korea fined Alphabet Inc.'s Google \$177 million for hindering development of rivals to its Android operating system, a sustained campaign targeting the U.S. search giant's dominance in smartphone software.

บริษัทกูเกิล (Google) เป็นบริษัทเทคโนโลยีสัญชาติสหรัฐอเมริกา

โดยธุรกิจ Alphabet (บริษัทแม่) มีมูลค่าตลาดแตะ 1 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ. ในปี 2563 ซึ่งโครงสร้างรายได้ของบริษัท มีดังนี้

- ค่าโฆษณา (Google AdWords, AdSense, YouTube) คิดเป็น 88%
- Android, Google Play, และ มือถือ Pixel คิดเป็น 11%
- ธุรกิจอื่นๆ คิดเป็น 1%

ผลิตภัณฑ์	ประเภทการให้บริการ	ส่วนแบ่งในตลาดโลก
Google Search Engine	ให้บริการค้นหาข้อมูลเสิร์ชเอนจิน สืบค้นข้อมูลต่างๆ สามารถเข้าถึงข้อมูลเว็บไซต์	91.38%
Google Docs	ให้บริการจัดการเอกสารออนไลน์ โดยไม่มีค่าใช้จ่าย	N/A
YouTube	ให้บริการเว็บไซต์คลังคลิปปวีดิโอ จัดอยู่ในประเภทสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media)	4.27%
Android	ให้บริการระบบปฏิบัติการแอนดรอย์บนอุปกรณ์สมาร์ทโฟน	78.83%
Google pay	ให้บริการจ่ายเงินออนไลน์ สำหรับชำระซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ของ google	N/A
Google TV หรือ Andriod TV	ให้บริการระบบปฏิบัติการบนโทรทัศน์รุ่นใหม่ เช่น สมาร์ททีวี แอลอีดีทีวี จัดอยู่ในธุรกิจประเภท Smart TV streaming	5.9%*
Google AdSense	ให้บริการโฆษณา โดยสามารถกำหนดขนาดและพื้นที่ของการแสดงโฆษณาได้ด้วยตนเอง	31.9%**

Market Share (ณ สิ้นปี 2563) ที่มา: statcounter, *statista, **ปี 2562 (TechCrunch)

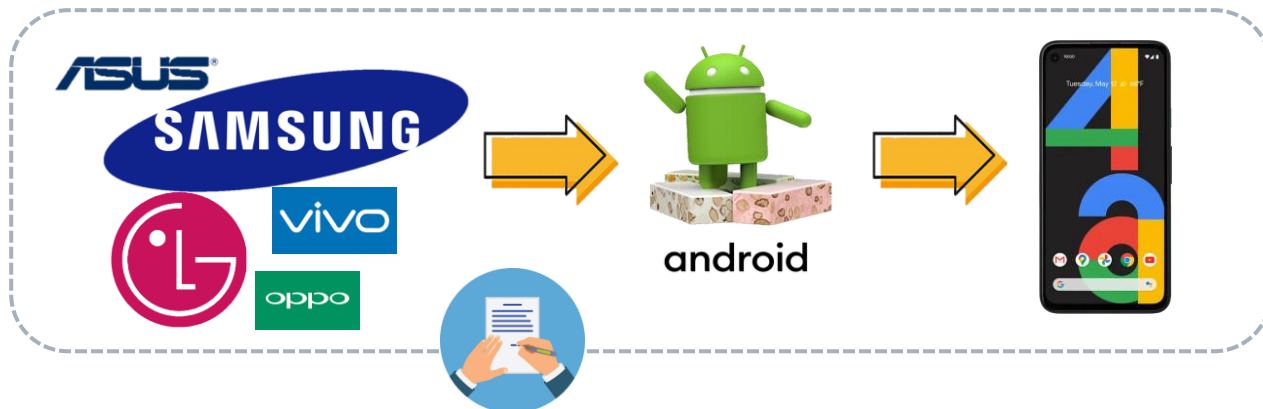
android

Android ระบบปฏิบัติการจากบริษัท Google ที่เปิดให้เป็นฟรีแวร์ (Freeware*) จึงทำให้ค่ายผู้ผลิตมือถือต่างๆ สนใจนำระบบปฏิบัติการนี้ไปใส่ลงในมือถือของตน

แนวคิดของผลิตภัณฑ์	การนำคุณสมบัติของโทรศัพท์มือถือ รวมเข้ากับบริการต่างๆ ของ Google ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานแก่ผู้ใช้
ลูกค้าหลักที่ใช้บริการ	Samsung, LG, HTC, Sony, Motorola etc.
ข้อดี	คุณสมบัติหลักที่โดดเด่นคือเป็น Freeware* จึงทำให้ราคาค่างวดของโทรศัพท์มือถือแอนดรอยด์มีราคาถูกกว่า (กล่าวคือ ลดค่าใช้จ่ายจากค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการของผู้ใช้ ตลอดจนเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้ใช้งาน) ทำให้สามารถผลิตสมาร์ทโฟนที่มีสเปคการใช้งานที่สูง และผู้ใช้สามารถเสริม เพิ่ม แต่ง คัดแปลง รูปแบบการใช้งานได้ตามสไตล์ อาทิเช่น การเปลี่ยน font เปลี่ยนรูปแบบหน้าจอ สามารถกำหนดได้เองหลากหลายรูปแบบเหมาะแก่ไลฟ์สไตล์ที่แตกต่างของกลุ่มผู้บริโภค
ข้อเสีย	Android มีได้เป็น Single OS อย่างเช่นเดียวกับระบบของ iOS ของ Apple ที่ใช้เวอร์ชันเดียวกันทั่วโลก ในขณะที่ระบบ Android จะมีหลากหลายเวอร์ชันในท้องตลาด ตั้งแต่ 4.0, 5.0, 6.0 เป็นต้น และจะอัปเดตตามที่ผู้ผลิตเครื่องมือถือในแต่ละแบรนด์นั้นๆ ได้ปรับแต่งแล้วเท่านั้น (ทั้งนี้ยกเว้นโทรศัพท์ที่ระบุรุ่นว่า Nexus เท่านั้นที่อัปเดตโดยตรงจาก Android เนื่องจาก Google เป็นผู้ควบคุมการผลิตเองเพื่อเป็นการทดสอบ Android เวอร์ชันใหม่ๆ ที่พัฒนาขึ้นมา)

* Freeware คือ ซอฟต์แวร์ที่สร้างขึ้นและสามารถนำไปใช้ได้ในทุกจุดประสงค์โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย อนุญาตให้กลุ่มผู้พัฒนามีส่วนร่วมในการสร้างซอฟต์แวร์ แต่จะไม่เผยแพร่รหัสต้นฉบับสู่สาธารณชนเพื่อรักษาความลับทางการค้า

พฤติกรรมการกระทำความผิดของ Android Google คือ . . .

กำหนดให้กลุ่มบริษัท OEMs ต้องลงนามข้อตกลงเงื่อนไข
(Anti Fragmentation Agreement : AFA)

จากข้อตกลงการแตกชุดไฟล์ข้อมูลเพื่อพัฒนาฮาร์ดแวร์ (Anti Fragmentation Agreement : AFA) ไม่อนุญาตให้ใช้งาน Android fork กล่าวโดยสรุปคือ

- Google อนุญาตให้ผู้ผลิตมือถือระบบ Android ให้สามารถใช้ play Store ได้บนเงื่อนไขที่ว่าพวกเขาจะต้องลงโปรแกรม Google Search และตั้งค่าให้เป็นค่าตั้งต้นสำหรับการใช้การค้นหาต่างๆ เท่านั้น
- Google บังคับให้ผู้ผลิต OEMs ต้องยอมลงนามในสัญญา Anti Fragmentation Agreement กล่าวคือ การลงแอปเป็นชุดของ google ซึ่งรวมถึง play store และ google search ลงไปในเครื่องแล้ว จะต้องไม่ลงระบบ Android fork หรือโปรแกรมปฏิบัติการที่พัฒนาต่อจาก Android ซึ่งเป็น open source แต่เป็นระบบที่ทำขึ้นมาแข่งกับ Android เช่น Fire ของ Amazon

สัญญาข้อตกลง Anti Fragmentation Agreement คือ ???

การที่ผู้ผลิตต้องการพัฒนาฮาร์ดแวร์สำหรับการลงแอปพลิเคชันเป็นชุดของ google ซึ่งรวมไปถึง play store search ลงไปในเครื่องของตนเองแล้วต้องใช้ในการนำรหัสต้นทาง (Source Code) ของแอนดรอย์เท่านั้น โดยจะต้องไม่ลงระบบ Android fork หรือโปรแกรมปฏิบัติการที่ดัดแปลงพัฒนาต่อจาก Android เดิมเพราะเป็นระบบ open source ซึ่งเสมือนเป็นระบบที่ทำขึ้นมาแข่งกับ Android เดิม

amazon fire

Fire ของ Amazon ใช้ระบบปฏิบัติการ“ Fire OS” ขึ้นอยู่กับ Android แต่ไม่มีแอปหรือบริการใด ๆ ของ Google

- กล่าวคือ Fire OS ของ Amazon ใช้ระบบ Android โดยเรียกใช้รหัส Android จำนวนมากและแอปทั้งหมดที่ใช้บนแท็บเล็ต Fire OS ล้วนเป็นแอปฯ ของ Android

วัตถุประสงค์การผลิต

เพื่อรองรับธุรกิจของ Amazon เป็นหลักดังนั้นมันจึงเป็น “ระบบปิด” เราจะไม่เห็นซอฟต์แวร์บริการทั้งหลายของ Google

ระบบซื้อขายผลิตภัณฑ์แอปฯ
(Application Market)

Amazon App Store

ข้อกฎหมายแข่งขันทางการค้าในประเทศเกาหลี

การใช้อำนาจในทางที่ผิด (Abuse of dominance)

ส่วนแบ่งตลาดของนิติบุคคลธุรกิจอย่างน้อย 50% หรือส่วนแบ่งตลาดรวมกันไม่เกิน 3 องค์กรธุรกิจที่รวมกันอย่างน้อย 75% ให้ถือว่าหน่วยงานธุรกิจดังกล่าวเป็นนิติบุคคลที่มีอำนาจเหนือตลาด (มาตรา 4 ของระเบียบการผูกขาดและการกระทำการค้าที่เป็นธรรม)

"การใช้อำนาจเหนือตลาดในทางที่ผิด“ มาตรา 3-2 ของระเบียบการผูกขาดและพระราชบัญญัติการกระทำการค้าที่เป็นธรรม) ของเกาหลีใต้

เข้าข่ายผิดตามเงื่อนไข

- **การควบคุมการผลิต** ลดอุปทานของสินค้าหรือบริการลงอย่างรวดเร็วโดยปราศจากเหตุอันสมควร โดยคำนึงถึงแนวโน้มของตลาดล่าสุด หรือการลดอุปทานของสินค้าหรือบริการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรแม้จะขาดแคลนช่องทางการจัดจำหน่าย
- **การจำกัดการเข้าตลาด** จากการทำสัญญาทางตรงหรือทางอ้อมกับผู้จัดจำหน่ายโดยไม่มีเหตุอันสมควร สิทธิในการซื้อหรืออื่นๆ ซึ่งจำเป็นสำหรับองค์กรธุรกิจที่มีอยู่เพื่อดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจต่อไปโดยไม่มีสาเหตุ ตลอดจนการปฏิเสธหรือจำกัด การใช้หรือการเข้าถึงองค์ประกอบที่จำเป็นสำหรับคู่แข่งรายใหม่ในการผลิต จัดหา และขายสินค้าหรือบริการของตนโดยไม่มีเหตุอันควร

จากการกระทำของ Android Google ข้างต้น ทางคณะกรรมการการค้าที่เป็นธรรมของเกาหลีใต้ (KFTC) ได้พิจารณาแล้วว่า เป็นการใช้อำนาจครอบงำตลาด หรือทำตัวเสมือนเป็นผู้คุมกฎที่กำหนดว่าบริษัทหลายๆแห่งที่ใช้บริการต้องรอการอนุญาตจากทาง google ก่อนเท่านั้น จึงจะสามารถผลิตอุปกรณ์หรือสมาร์ทโฟนที่ล้ำสมัยออกมาวางจำหน่ายได้ เนื่องจากต้องรอให้ทาง google ตรวจสอบว่ามีการใช้ Android fork หรือไม่ ซึ่งจากเงื่อนไขของข้อตกลง AFA นั้น ถือเป็นการยับยั้งการเกิดนวัตกรรมใหม่สำหรับการพัฒนาสมาร์ทโฟนในอนาคต

ข้อพิพาทการค้าที่ไม่เป็นธรรมของกลุ่มบริษัทที่ให้บริการธุรกิจบนเครือ Alphabet

ผลิตภัณฑ์	Google			ข้อกฎหมายที่มีการละเมิดการแข่งขันการค้าที่เป็นธรรม
	US	EU	KR	
ประเทศที่มีข้อพิพาท หรือฟ้องคดีตามกฎหมายของประเทศนั้น				
บริการค้นหาข้อมูล (Search engine)		✓* (ปี 2560)		การใช้อำนาจเหนือกว่าตลาดในทางที่ผิด (Abuse of dominance)
บริการโฆษณา (AdSense)		✓* (ปี 2562)		การปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม (Abusive practices)
บริการระบบปฏิบัติการ (Operation System)	✓	✓* (ปี 2561)	✓* (ปี 2564)	การใช้อำนาจเหนือกว่าตลาดในทางที่ผิด (Abuse of dominance)

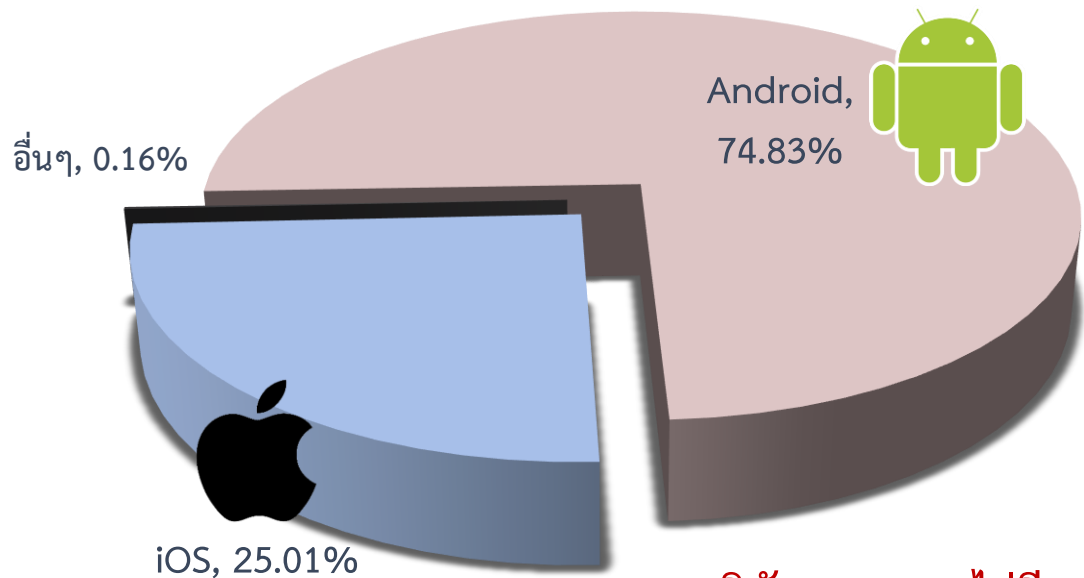
✓ หมายถึง มีข้อพิพาทร้องเรียนประเด็นดังกล่าวในประเทศนั้น

*มีคำสั่งตัดสินของหน่วยงานที่ดูแลด้านการแข่งขันทางการค้าเรียบร้อยแล้ว

หมายเหตุ: กำหนดให้ธุรกิจ Alphabet คือ บริษัทแม่ที่มีเครือบริษัทย่อยหลากหลายผลิตภัณฑ์ โดยผลิตภัณฑ์เหล่านี้ในเครือยังอยู่ในตลาดเดียวกัน

ในบริบทของประเทศไทยต่อตลาดการให้บริการระบบปฏิบัติการบนมือถือ

ส่วนแบ่งตลาดบริการระบบปฏิบัติการบนมือถือ
ณ สิ้นปี 2563 ของประเทศไทย

ที่มา: ณ สิ้นปี 2563, statcounter

- พิจารณาสวนแบ่งตลาด Android Google ในไทยจากปริมาณผู้ใช้งานมีมากถึงร้อยละ 74.83
- จากกรณีดังกล่าวเข้าข่ายผู้มีอำนาจเหนือกว่าตลาดตามมาตรา 50 ของ พ.ร.บ.การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560

โดยพฤติกรรมดังกล่าวของ Android google หากเกิดขึ้นในประเทศไทยจะเข้าตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำต้องห้ามของผู้ประกอบธุรกิจที่มีอำนาจเหนือกว่าตลาด พ.ศ. 2561 คือ

- กำหนดเงื่อนไขที่ไม่เป็นธรรมให้คู่ค้าของตนต้องจำกัด การบริการ การผลิต การซื้อ หรือ การขายสินค้า หรือจำกัดโอกาสในการเลือกซื้อสินค้า การได้รับหรือให้บริการ
- ระบุ งด หรือจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ การขาย

**บริษัท Google ไม่มีการจดทะเบียนผู้ประกอบการภายในประเทศไทย แต่มีการจดทะเบียนนิติบุคคล
ในนาม บจ.กูเกิล (ประเทศไทย) ที่ทำกิจกรรมเป็นตัวแทนที่ทำหน้าที่เรียกเก็บเงินในไทย**

ทั้งนี้ในบริบทประเทศไทย การเกิดพฤติกรรมกระทำผิดของ Android google เช่นกับประเทศเกาหลีใต้ มีแนวโน้มเกิดขึ้นค่อนข้างน้อยมาก
เนื่องจากพื้นฐานของประเทศไทยยังไม่มีอุตสาหกรรมหรือกลุ่มธุรกิจ OEMs ที่มีเทคโนโลยีขั้นสูง